

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De personis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Vicedomino. Tit. 28

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62002)

ci lite pulsati non alium dant fidejussorem quam Oeconomum. d. l. cum clericis. d. l. omnes.

Defuncto Episcopo vel deposito, ejus est rerum Ecclesiasticarum 8 conficere inventarium, ut ex futuro successori conferentur incolumes. can. charitatem. 13. qu. 11.

Non potest res Ecclesie alienare, nisi certis ex causis. l. jubemus. 9 Auth. quibus fung. C. de SS. Eccles.

Rationes actus sui reddere debet Episcopo. Concil. Chald. can. 26. 10 Absferra. dissert. jur. Canon. lib. 2. cap. 3.

TITULUS XXIIX.

De Vicedomino.

SUMMARIA.

- 1. Vicedominus quis.
- 2. Ejus officium.
- 3. In quibus conveniat aut differat cum Oeconomo.
- 4. Vicedomini olim Clerici erant, postmodum & Laici.
- 5. Et corrupti. An corrigibiles.

Episcopus præter Oeconomum constituere sibi debet Vicedominum, quo, in temporalibus, in quibus est Episcopi Vicarius, Adjutore & ministro utatur. can. volumus. dist. 89. Capit. Caroli M. lib. 3. cap. 26. Appellatur & Vicedominus, quod vices gerat Episcopi, qui honoris ergo dicitur Dominus, ut cum ei per Diaconum occinitur, *Sube Domne benedicere.* Gallis *Vidame.*

Ejus officium est tueri & defendere res Episcopatus. 2

Habet multa cum Oeconomo communia, ut, in quibusdam Ecclesiis fuit Curator Xenodochii & pauperum dispensator, ut in Brementsi, teste Adamo Brementsi. lib. 4. cap. 22. qui ait; *Et tunc quidem Vicedominus noster quasi fidelis dispensator & prudens, ad custodiendas pauperum eleemosynas deputabatur.* Hoc tamen Vicedominus ab Oeconomo 3 dispar,

Corvinus
de Personis
Beneficentibus Ecclesiasticis

G IV
32

dispar, quod *Hujus* proprium fuit gubernare rem pradiariam redditus que percipere & dispensare Ecclesiasticos. *Illius* vero fuit regere & ordinare Episcopi domum. *can. diaconum. dist. 89.* Unde & in dicto canone *Major-domus* appellatur. Erat prapositus Officialibus & Ministris Episcopi. Denique summam rerum Episcopi tenebat post Episcopum. Sigebert. in *Chron. ad annum 536.* dicit; *Theophilus, Vicedominus tam prudenter & utiliter secundas partes Ecclesiasticae dispensationis sub Episcopo agebat, ut mortuo Episcopo omnium bre dignus Episcopatu esse acclamaretur.*

Nec modo *Vicedominus* Episcopi rem curabat oeconomicam, sed etiam res publicas; puta legationes, quoties erat opus, pro Episcopo obibat. ut per *Adrevaldum* probat *Ladinus* *dissert. jur. Canon. lib. 2. cap. 4.* jurisdictionem feudalem Episcopi nomine exercebat: *Capitul. Caroli Magni, lib. 3. cap. 11. & Capit. lib. 5. cap. 120.* imò & criminalem, teste Sigeberto in *Chron. ad annum 1084.*

Ordinabatur, ut & *Oeconomus*, ab Episcopo; qui si in eligendo moras hesteret, ad Clerum devolvebatur electio: *d. can. volumus. Eligendus erat ex Clero. & quidem gratis. can. Salvator. 1. qu. 3. c. consulere. de Simonia.*

4 Sed labente aëvo, Ecclesiâ opibus & latifundiis auctâ, Laici passim Episcoporum *Vicedominatum* ambire. Dicit *Schafnaburg. lib. de reb. gest. German. Erat tum temporis Major-domus, id est, Vicedominus Ecclesiæ Trevirorum Dedericus Comes.* Temporibus Imper. *Conradi Salici, Ludovici* cognomine *Barbatus* per *Bardone* Archiepiscopum *Moguntinum* *Vicedominus* constitutus *Thuringiæ; Langius* in *Chronico Citizenf.* In Galliis sunt *Vicedomini* seculares; *Carnotensis, Ambianensis, Cenomanensis, & Rhemensis;* luculentis ditati ab Episcopis beneficiis.

5 Sanctiores tamen res quia usu corrumpuntur sequiore, *Vicedomini* in Episcoporum instituti solatium, Eis, ut & Ecclesiæ, non raro opprobrio graves & damnosi extiterunt. Idcirco instaurati fuere canones, ut Episcopi probos & idoneos sibi haberent *Vicedominos.* *Concil. Mogunt. can. 1.* dicit; *Omnibus igitur Episcopus, Abbatibus, cunctoq; Clero commendamus precipimus Vicedominos, Prapositos, Advocatos, sive Defensores be-*

hos habere, non malos, non crudeles, non cupidos, non perjuros, non falsitatis amantes, sed Deum timentes, & in omnibus justitiam diligentes. Et Concil. Remens. can. 24. dicit; Ut Praepositi & Vicedomini secundum regulas, vel Canones constituantur.

Quos canones sua in Capitula transfudit Carolus Magnus, & ne carere effectu, per Missos per ditionis suae provincias universas direxit. Flodoard. lib. II. Rom. hist. cap. 18.

Necramen Vicedomini ad debitum tum rediere obsequium, aut saltem, non diu disciplinae memores, in bonis Ecclesiae ut ante grassati sunt, novisque eam censibus, veluti villicos proprios & colonos, attrivere; quapropter per Decretum Papae Lucii III. damnati; c. praeterea. de iure Patronat. Quod sic sonat: Praesenti decreto statuimus, eos, sive Advocati, sive Patroni, vel Vicedomini, sive Custodes, vel Guardias habentes, seu quocumque alio nomine censentur, a gravaminibus Ecclesiarum cessare, nihil in ipsis praeter antiquos & moderatos redditus a locorum Episcopis institutos exigere; Dadin. d. loco.

TITULUS XXIX.

De Defensore Ecclesiae

SUMMARIA.

- 1. De Defensorum origine.
- 2. De iis & tractatur in Jure Civili.
- 3. Quare instituti.
- 4. Quod eorum munus.
- 5. Quis Pontificum circa illud mos.
- 6. Quales an Clerici, an Laici.
- 7. Quae eorum Dignitas.
- 8. Quales Regionarii.
- 9. An non aliquando Ecclesis graves.

ii 3 Quia

Corvinus
de Personis
de nesi Ecclesiast

G IV
32